herpy

GEKKOER

Vietnamese leopard gecko

Goniurosaurus araneus

En spinkel, langbenet tigergekko fra karstbjergene på grænsen mellem Nordvietnam og Sydkina, med fire brede orange bånd på rustbrun grund. Artsnavnet *araneus* kommer af det latinske ord for edderkop. Gekkoen trives ved stuetemperatur og høj luftfugtighed og er truet i naturen, så den kræver både papirer og en holder med erfaring.

Familie: Eublepharidae Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**19-22 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-20 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, nat	**19-22 °C**
Luftfugtighed	**60-90 %**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**1-4**
Inkubation	**45-80 dage** ved 24-27 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Truet (EN)**

Arten er omfattet af slægtslistningen af *Goniurosaurus* på CITES bilag II og står derfor på bilag B i EU's forordning om handel med vilde dyr. Du skal kunne dokumentere, at dyret er lovligt erhvervet, fx med opdrætterens papirer, og ved indførsel fra lande uden for EU kræves CITES-tilladelser. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Arten er truet og formentlig forsvundet fra sin typelokalitet i Vietnam, så køb kun dyr, der er opdrættet i fangenskab.

Om arten

Goniurosaurus araneus er en af tigergekkoerne, en slægt af øjenlågsgekkoer fra Østasien med røde eller orange øjne. Den er slank og langbenet med et trekantet hoved, og artsnavnet kommer af latin aranea, edderkop, fordi kroppen og de lange ben virker spinkle og edderkoppeagtige.

Grundfarven er rustbrun med et blågråt skær, og benene er mere violette. Bag nakkebåndet følger fire meget brede, rene orange bånd med sort kant, og halen er sort til mørkebrun med fem hvide bånd. Hoved og krop har kun få mørke pletter, men nogle dyr er mere spættede end andre. Iris er orangebrun. Ungerne har hvide bånd, som med alderen bliver orange. Fra den nærtstående *Goniurosaurus luii* kendes den på de langt bredere bånd og den næsten pletfri grundfarve.

Arten blev beskrevet i 1999 af Grismer, Viets og Boyle efter dyr fra egnen omkring Cao Bang i Nordvietnam. Voksne dyr måler 115-124 mm fra snude til kloak og 19-22 cm med original hale. Vægten er ikke kendt. Hannerne har en tydelig bule ved halens rod og 23-29 porer foran kloakken, som hunnerne mangler.

Som de andre øjenlågsgekkoer kan den blinke og har ingen klæbelameller under tæerne. Den klatrer i stedet med krumme kløer og kan ikke gå op ad glat glas. Halen kan smides og vokser ud igen, men den nye hale mangler de tværgående rækker af skælknopper, som den oprindelige har.

Pasning og avl af netop denne art er kun lidt kendt, så mange tal i vejledningen er lånt fra de nærmeste slægtninge i luii-gruppen, især *Goniurosaurus huuliensis* og *Goniurosaurus luii*.

I terrariet er arten sky, men klatreglad, og den er mest et dyr at kigge på efter mørkets frembrud. Den tåler hverken varme eller tørke og passer bedst til en holder med lidt erfaring.

Udbredelse og levested

Arten er kun kendt fra et lille område på begge sider af grænsen mellem Vietnam og Kina. Typelokaliteten angives til omkring 40 km sydøst for byen Cao Bang i Nordvietnam. I Kina lever arten i Nonggang-reservatet ved Chongzuo i det sydvestlige Guangxi.

I Nonggang lever arten sydvest for floden Zuojiang, mens *Goniurosaurus luii* lever på den anden side, så de to nære slægtninge er adskilt af floden, selv om de bor tæt på hinanden. I Cao Bang er arten ikke fundet igen. Årsagen kan være kraftig indsamling til dyrehandel og traditionel medicin, men den oprindelige lokalitetsangivelse kan også være forkert. Den virkelige udbredelse kan derfor være både større og mindre, end kortet viser.

> **Oprindelig udbredelse:** Vietnam og Kina.

LEVESTED

Gekkoen lever i karstlandskab, hvor kalkstensbjergene er dækket af tæt, tropisk skov. I Nonggang lever den i 150-170 meters højde. Arten er mest aktiv på klippeflader og kun af og til på skovbunden, og den sidder helst på nordvendte skråninger, hvor *Goniurosaurus luii* foretrækker de sydvendte. Tigergekkoer skjuler sig om dagen i klippesprækker og hulemundinger.

Reservatet ligger 100-600 meter over havet og har en årlig middeltemperatur på 22 °C og omkring 1.350 mm nedbør om året, altså et fugtigt og mildt klima uden stor varme. Vinterklima og fugt i selve skjulene er ikke kendt. Den beslægtede *Goniurosaurus huuliensis* lever i tæt bevoksede karstbjerge med høj luftfugtighed og forholdsvis stabil temperatur, de fleste nær store huler. Det svarer godt til det, arten har brug for i terrariet: kølige skjul med fugtige områder tæt ved.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 60 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde), og et par eller en trio med en han og to hunner skal have omkring 90 cm i længden. Den længde passer til hele luii-gruppen, og *Goniurosaurus araneus* tilbringer næsten hele sin aktive tid på bagvæggen og jager oppefra. Giv derfor både gulvplads og højde, og beklæd bagvæggen med kork eller en klippeagtig baggrund.

Indret med et net af skjul: korkrør og korkbark i flere højder, et fugtigt skjul med sphagnum og tørre skjul ved siden af, lave, solide grene og planter som pothos eller philodendron. Alt, hvad der kan vælte, skal sidde fast, så intet falder ned over dyret. Som bund passer en blanding af gødningsfri jord og kokosfibre med et drænlag nederst og et lag blade ovenpå. Springhaler og små bænkebidere hjælper med at holde den ren. Undgå ren sand. En lav vandskål og god ventilation hører med, for fugt og kølighed giver ellers let muggen luft.

Unger kan vokse op i en faunaboks på omkring 30 × 20 × 20 cm og flyttes senere til et terrarie på 40 × 40 × 35 cm eller større.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund Læs mere: Foderdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Arten er en kølig gekko, som sjældent har brug for ekstra varme i en dansk stue. Om dagen passer 22-26 °C, og om natten må temperaturen falde til 19-22 °C. Ideelt er 24-26 °C om dagen og omkring 22 °C om natten, tæt på de 23,5-26 °C, der passer til *Goniurosaurus huuliensis*.

Varme er den største fare: tigergekkoer tåler ikke længere tid over 28 °C, og *Goniurosaurus luii* kan mistrives allerede over 27-28 °C. Et varmt skjul på 27-28 °C kan bruges, men arten klarer sig uden varmekilde. Faktaboksen har derfor ingen varmeplet. Stil terrariet væk fra solrige vinduer, og mål altid med et digitalt termometer.

Om vinteren sænkes temperaturen med omkring 4 °C, og dagene gøres kortere. Det giver 19-22 °C om dagen, og 14-16 °C om natten tåles også.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 60-90 %: højest om natten efter sprøjtning og lidt lavere om dagen. Om dagen kan den falde til omkring 50 %, når aftenens sprøjtning løfter den til 90 % igen. Gekkoerne slikker dråber af blade, kork og ruder, og et lag nedfaldne blade holder på fugten. Bliver luften tør i længere tid, går hudskiftet galt.

Hav altid mindst ét fugtigt skjul med sphagnum, og tjek det for mug. Stil desuden en lav skål med frisk vand, selv om mange dyr mest drikker dråber. Et hygrometer midt i terrariet viser, om rytmen holder. Om vinteren sprøjtes der lidt mindre.

LYS OG UVB

Arten er aktiv i skumringen og om natten og sidder dagen over i skjul, så den bruger ikke lyset til at varme sig. En fast døgnrytme er nok, fx T5-rør 11,5-12 timer om dagen om sommeren og 8-10,5 timer om vinteren. Om natten skal der være helt mørkt.

UVB er ikke nødvendigt, når insekterne pudres med kalk og D3-vitamin, og tigergekkoer holdes ofte helt uden. Et svagt UVB-lys kan dog gavne kalkomsætningen hos tigergekkoer. Vil du give det, så vælg et rør til skyggedyr (Ferguson-zone 1), så UV-indekset højst er omkring 1-2 på de øverste flader og lavere i skjulene. Er der levende planter, kan et LED-lys til planter dække resten.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Arten er insektæder og tager næsten alt, der er lille nok. Giv fårekyllinger, dubia-kakerlakker, græshopper og silkeorm, og skift gerne mellem flere slags. Byttet må ikke være større end afstanden mellem dyrets øjne. Den tager også møl, edderkopper og små biller. Voksmøllarver er fede og kun en godbid.

Voksne dyr får to måltider om ugen og op til tre i avlssæsonen, unge dyr hver anden dag. Pudr insekterne med kalk og D3-vitamin og en gang om ugen med et multivitamin, og giv foderdyrene godt foder et par dage, før de bruges. En lille skål med kalk, som dyret selv kan slikke af, skal skiftes ofte, fordi pulveret klumper og mugner. Er stuen koldere end omkring 21 °C, kan appetitten falde, og det er ikke farligt.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er sky og hurtig og forsvinder i skjul, når den bliver forskrækket. Den egner sig ikke til håndtering, så tag den kun op, når bunden skiftes, eller den skal vejes. Giv nye dyr mindst to uger i ro. Skal du løfte en gekko, så hold den lavt, lad den gå fra hånd til hånd, og tag aldrig fat i halen.

Hanner må aldrig gå sammen, for de slås. En han kan holdes med en eller to hunner, og om dagen ligger dyrene ofte sammen i det bedste skjul. Hav et ekstra terrarie klar, hvis der opstår uro. Gekkoerne bruger som regel et fast toiletsted. Efter mørkets frembrud jager de på bagvæggen og de lave grene. Et stresset dyr holder sig skjult, taber sig eller holder op med at spise.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnet kan ses fra omkring seks måneders alderen. Hannerne har en tydelig bule ved halens rod og 23-29 porer foran kloakken, som hunnerne mangler. Alderen ved kønsmodenhed er ikke kendt for *Goniurosaurus araneus*; omkring to år, som hos *Goniurosaurus huuliensis*, er en god rettesnor. Der er heller ingen kendt vægtgrænse, så hunnen skal være fuldt udvokset og i god foderstand, før hun sættes i avl.

PARRING

Parringssæsonen begynder om foråret, når temperatur og fugtighed stiger. Forinden skal dyrene have to til tre kølige måneder om vinteren med kortere dage og mindre foder, som beskrevet under temperatur. Sæt hannen ind til hunnen, og hold øje med dem de første nætter. Bliver hunnen jaget uden pause, eller får hun skrammer, skal de skilles igen.

Arten kan også gå fast i trio med en han og to hunner. Tag hannen ud, hvis en hun bliver stresset eller mager, og giv hende hvile.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger normalt to bløde æg, sjældnere kun ét. Hvor mange kuld hun lægger, er ikke undersøgt for arten. Hos *Goniurosaurus huuliensis* er det et til tre kuld om året og højst fire, og de fleste æg lægges mellem juni og september.

Stil en æglæggekasse med mindst 5 cm fugtig vermiculit, sphagnum eller kokosmuld et køligt og fugtigt sted i terrariet. Ellers graver hunnen æggene ned i bunden. Æggene kræver meget kalk, så giv rigeligt med kalk, D3-vitamin og insekter hele sæsonen. Kalkmangel giver rakitis og tabte æg. Taber hun sig, eller virker hun slap, skal hun have hvile.

INKUBATION

Læg æggene i en lukket plastboks med små lufthuller, gravet omkring en tredjedel ned i let fugtig vermiculit. Marker oversiden, og vend dem ikke. Tallene er lånt fra slægtningene. Æggene kan ligge ved terrarietemperatur, 23,5-26 °C, eller i inkubator ved 24-27 °C. Æg af *Goniurosaurus huuliensis* klækker efter 70-75 dage i gennemsnit, æg af *Goniurosaurus luii* efter 45-50 dage ved 27 °C, så regn med 45-80 dage.

Om temperaturen bestemmer kønnet, er ukendt, så hold den stabil, og gå ikke over 27 °C. Klækningen kan tage flere timer, og ungerne skifter hud kort efter. Æg, der falder sammen og bliver slimede eller mugne, er som regel døde, men lad dem ligge, til du er sikker.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Når første hudskifte er overstået, flyttes ungerne til faunabokse på ca. 30 × 20 × 20 cm med køkkenrulle eller kokosfibre, et fugtigt hjørne med sphagnum, korkstykker og en lav vandskål. Køkkenrulle gør det let at følge foder og afføring de første uger. Sprøjt dagligt. De første uger kan to-tre unger bo sammen.

Første måltid er små fårekyllinger omkring tre dage efter klækningen, og flyveløse bananfluer kan også bruges. Pudr alt med kalk og D3-vitamin. Fodr ungerne tre gange om ugen de første måneder, eller dagligt med en gradvis nedtrapning. Del dem, hvis en halter efter, og skil hannerne, før de bliver kønsmodne. De hvide bånd skifter gradvist til orange, og der går omkring to år, før dyrene er udvoksede.

Sundhed og typiske fejl

Tigergekkoer er hårdføre, så længe temperatur og fugtighed er rigtige. De typiske problemer er:

- For meget varme, fx i et terrarie nær et solrigt vindue. Det giver stress, manglende appetit og i værste fald død.
- For tørt miljø, som giver hudrester på tæer og halespids. Giv et fugtigt skjul, og løsn resterne med lunkent vand.
- For lidt kalk og D3-vitamin, især hos hunner i avl. Det giver blød kæbe, krumme lemmer og tabte æg.
- Parasitter, især coccidier, som mange tigergekkoer bærer på. Få en afføringsprøve undersøgt hos en dyrlæge, og hold nye dyr i karantæne.
- Konstant våd bund og dårlig ventilation, som giver mug og bakterier.
- Overvægt, hvis der gives mange voksmøllarver.
- Tabt hale. Den vokser ud igen, men ser anderledes ud.

Det er normalt, at gekkoen slikker øjne og mund ren med tungen. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis den taber sig, ikke spiser i flere uger eller virker slap.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.